

Grammaire de l'énonciation

Unité 7. Imparfait non-passés

Département de Langue et de Littérature Françaises

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

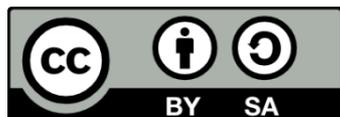
Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Imparfait non-passés

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Sommaire

1. Imparfais non-passés.
2. L'euphémisation.
3. Bibliographie.

Objectifs de l'unité

- Étudier les emplois non-passés de l'imparfait.

Imparfais non-passés

- Il existe des emplois où l'imparfait n'apparaît pas comme un temps du passé :
 1. *Lundi prochain, il y avait un match, mais j'irai pas.*
 2. *Deux pas de plus, et je tirais.*
 3. *Si je savais comment faire, je partirais.*
 4. *Paul m'a raconté que tu étais malade.*
 5. *Je pensais que tu aimais le cinéma.*
 6. *Qu'il était mignon, le chienchien !*
 7. *Je voulais vous demander un service.*
- Ces emplois mettent en cause l'assimilation de l'imparfait à un temps du passé. Certes, l'imparfait n'est pas à strictement parler un temps du passé, il est traditionnellement associé à un repère passé.

L'euphémisation (1)

- Il est courant qu'un locuteur s'adressant à quelqu'un lui dise : *je voulais/venais ... vous dire....*, en particulier quand il veut demander quelque chose à un allocataire socialement "supérieur" ou non familier.
- Cet imparfait ne renvoie pas à une énonciation passée, mais présente : c'est au moment où il prend la parole qu'il "veut", qu'il "désire", etc.
- Ce phénomène concerne essentiellement la combinaison *Je+imparfait* (parfois la non-personne quand l'énonciation joue un rôle d'intercesseur : *Il souhaite vous demander ...*) et un nombre très limité de verbes (*désirer, tenir à, souhaiter ...*).

L'euphémisation (2)

- Ces verbes modaux ont essentiellement deux fonctions :
 - a. ils expriment le désir qui sous-tend la prise de parole
 - b. ils constituent des signes démarcatifs de cette prise de parole.
- Si on emploie le présent, il y a une charge d'agressivité à l'égard de l'allocutaire.
- En revanche, avec l'emploi de l'imparfait il y a une euphémisation de la part du locuteur.
- Cette euphémisation se traduit par un déplacement du présent de l'énonciation vers l'imparfait. Le désir est alors exclu de l'actualité, renvoyé vers un passé fictif : il est énoncé, mais moins actualisé.

L'euphémisation (3)

- En effet, dire "Je veux" c'est vouloir effectivement, alors que dire "Je voulais" c'est seulement "raconter" ce désir, en dissociant sujet d'énonciation et sujet d'énoncé.
- Le locuteur n'emploie pas à cet effet l'autre temps passé du discours, le PC, car formes comme *j'ai désiré, voulu*, etc., introduisent une rupture entre l'actualité de ce désir et le moment d'énonciation.
- En revanche, l'imparfait n'institue pas sur sa droite et qui peut se poursuivre continûment jusqu'au moment d'énonciation.

Bibliographie

- Benveniste Emile, (1996, t1, 1974, t2), *Problèmes de linguistique générale*, Paris : Gallimard.
- Culioli Antoine, (1990), *Pour une linguistique de l'énonciation*, Paris : Ophrys.
- Kerbrat-Orecchioni Catherine, (1980), *L'énonciation. De la subjectivité dans le langage*, Paris : Armand Colin.
- Lévy Maurice, (2000), *Grammaire de français. Approche énonciative*, Paris : Ophrys.
- Maingueneau Dominique, (1981), *Approche de l'énonciation en linguistique française*, Paris : Hachette.
- Maingueneau Dominique, (1994), *L'énonciation en linguistique française*, Paris : Hachette.
- Νενοπούλου Τώνια, (2006), *Εκφώνηση, Γλωσσικές διεργασίες και Μετάφραση*, Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
- Perret Michèle, (1994), *L'énonciation en grammaire du texte*, Paris : Nathan.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Συμεών Γραμμενίδης.
« Grammaire de l'énonciation. Imparfait non-passés. ».

Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014.

Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
<http://eclass.auth.gr/courses/OCRS411/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

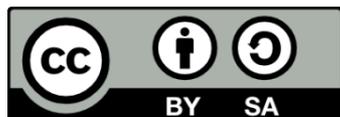
[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Fin de l'unité

Επεξεργασία: Βασιλική Φούφη
Θεσσαλονίκη, Εαρινό εξάμηνο 2014-2015

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

